

SINUN SYNTISI OVAT SINULLE ANTEKSIANNETUT

Lk 7:36-50

(2 PSTS III)

Sodankylä

(04.03.12)

Teksti

Eräs fariseus kutsui Jeesuksen kotiinsa aterialle, ja hän meni fariseuksen taloon ja asettui aterialle. Ja katso, siinä kaupungissa oli nainen, joka eli syntisesti; ja kun hän sai tietää, että Jeesus oli aterialla fariseuksen talossa, toi hän alabasteripullon täynnä hajuvoidetta ja asettui hänen taakseen hänen jalkojensa kohdalle, itki ja rupesi kastelemaan hänen jalkojansa kyynelillään ja kuivasi ne päänsä hiuksilla ja suuteli hänen jalkojaan ja voiteli ne hajuvoiteella.

Mutta kun fariseus, joka oli hänet kutsunut, sen näki, ajatteli hän mielessään näin: "Jos tämä olisi profeetta, tietäisi hän, mikä ja millainen tuo nainen on, joka häneen koskee: että hän on syntinen." Niin Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: "Simon, minulla on jotakin sanomista sinulle." Hän virkkoi: "Opettaja, sano." –

"Lainanantajalla oli kaksi velallista; toinen oli velkaa viisisataa denaria, toinen viisikymmentä. Kun heillä ei ollut, millä maksaa, antoi hän molemmille velan anteeksi. Kumpi heistä siis rakastaa häntä enemmän?" Simon vastasi ja sanoi: "Minun mielestäni se, jolle hän antoi enemmän anteeksi." Hän sanoi hänelle: "Oikein sinä ratkaisit." Ja naiseen kääntyen hän sanoi Simonille: "Näetkö tämän naisen? Minä tulin sinun taloosi; et sinä antanut vettä minun jaloilleni, mutta tämä kasteli kyynelillään minun jalkani ja kuivasi ne hiuksillaan. Et sinä antanut minulle suudelmaa, mutta tämä ei ole lakannut suutelemasta minun jalkojani siitä asti, kuin tulin sisään. Et sinä voidellut öljyllä minun päätäni, mutta tämä voiteli hajuvoiteella minun jalkani. Sen tähden minä sanon sinulle: tämän paljot synnit ovat anteeksi annetut: hänhän näet rakasti paljon; mutta jolle vähän anteeksi annetaan, se rakastaa vähän." Sitten hän sanoi naiselle: "Sinun syntisi ovat anteeksi annetut."

Niin ateriakumppanit rupesivat ajattelemaan mielessänsä: "Kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?" Mutta hän sanoi naiselle: "Sinun uskosi on sinut pelastanut; mene rauhaan." (Lk 7:36-50.)

JOHDANTO

1. Tämän päivän evankeliumi teksti on yksi Luukkaan kauneimmista helmistä. Se voidaan hyvin asettaa laupiaan samarialaisen ja tuhlaajapoikakertomusten rinnalle.
2. Raamattu kertoo kahdesta eri voitelusta Jeesuksen elämässä: Varhaisemmasta, josta tämän päivän tekstimme kertoo ja joka tapahtui fariseus Simonin talossa, jossa voitelijana oli ns. syntinen nainen ja toisesta, joka tapahtui pitalisen Simonin talossa Betaniassa ennen

Jeesuksen lähtöä viimeiselle matkalleen (Mt 26:6-3; Mk 14:3-9), jossa voitelijana oli Johanneksen mukaan Maria, Lasaruksen ja Martan sisar (Jh 12:1-8).

3. Tämän päivän kertomuksessa Jeesus antaa syntiselle naiselle lahjan, joka on ihanin, mitä ihminen voi koskaan saada täällä ajassa, tämän: ”Sinun syntisi ovat sinulle anteeksiannetut.”

1. KENELLE TÄMÄ LAHJA KUULUU?

Kenelle tämä suuri lahja kuuluu? Jeesus sanoo sen siinä vertauksessa, jonka hän kertoo fariseus Simonille.

1.1. Jeesuksen kertoma vertaus fariseus Simonille

Jeesus käytti eri yhteyksissä vertailua kahdesta erilaisesta velallisesta. Matteuksen evankeliumissa on Jeesuksen kertomus armottomasta palvelijasta. Siinä Jeesus kertoo kahdesta velallisesta, joista toisella oli velkaa 10 000 leiviskää ja toisella 100 denaria (Mt 18:23-35). Jeesuksen Simonille kertomassa vertauksessa lainanantajalla oli kaksi velallista; toinen oli velkaa viisisataa denaria, toinen viisikymmentä” (Lk 7:41-42a). Viidensadan denarin velka vastasi lähes kahden vuoden palkkaa, viidenkymmenen denarin velka kahden kuukauden palkkaa.

Tekstimme mukaan nämä kaksi velallista ovat samassa huoneessa. Oltiin aterialla matalan U-muotien pöydän ympärillä makuuasennossa jalat pöytäkehästä ulospäin. Isäntä, fariseus Simon, oli aterioitsijoiden joukossa. Syntinen, prostituoitu, nainen Jeesuksen jalkopäässä hillittömästi itkien, Simon sen sijaan kylmänä ja särkymättömänä. Nuo kaksi ihmistyyppiä kulkevat yhä rinnakain.

Olen silloin tällöin mietiskellyt sitä, miksi Raamatussa syntisyys naisen yhteydessä liitetään tavallisesti seksuaalisuuteen, kun se miehen yhteydessä liitetään usein taloudellisiin rötöksiin, esimerkkinä viimeksi mainituista publikaani eli verovirkailija. Ainakaan tähän mennessä minä en ole löytänyt vastausta kysymykseen.

Vertauksen mukaan Jumala antoi molemmille velallisille velan anteeksi (j. 42). Simonin nimen jäljessä ei ole Jumalan tilikirjassa 50 denaria eikä syntisen naisen nimen jäljessä 500 denaria. Molempien velka on pyyhitty pois, koska kummallakaan ei ollut, millä maksaa; molemmat olivat konkurssitilassa.

1.2. Onko todella näin tapahtunut?

Onko todella myös Simonin, toisin sanoen jokaisen katumattomankin ja epäuskoisen syntisen synnit pyyhitty pois Jumalan tilikirjasta? Näin Jeesus vertauksellaan osoittaa – sen tähden vertauksella –, että ”ulkopuolella olevatkin ” sen ymmärtäisivät. Ei meidän syntejämme ole pyyhitty pois Jumalan kirjasta meidän katumuksemme tähden eikä uskomme tähden.

Anteeksiantamuksella on toisenlainen syy ja perusta: ”Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamusta.” Jeesus sanoi: ”Minun vereni vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.”

Meillä on lunastus ja syntien anteeksisaaminen Jeesuksen veressä. Jeesuksen Golgatan työn tähden kaikki synnit on annettu anteeksi molemmille, sekä syntiselle naiselle että fariseus Simonille, ja koko maailmalle, ”sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan” (2 Kr 5:19), jotta me veisimme tämän sanoman kaikkeen maailmaan. Vaikka maailma ei ole mieltään muuttanut eikä tehnyt parannusta, kuitenkin Jumala jättää lukematta maailmalle sen synnit. Sen syntivelka on jo pyyhitty pois, ei kyynelillä, vaan Kristuksen verellä, ei sitten kun kyyneleet ovat vuotaneet, vaan ennen kyyneleitä.

1.3. Rosenius sanoo Elämän leipä hartauskirjassaan (s. 38)

C. O. Rosenius kirjoittaa ”Elämän leipä” kirjassaan: Fariseus Simonin ja koko maailman synnit on sovitettu: Jumala ei lue kenellekään heidän rikkomuksiaan, mutta Simon ja maailma hukuvat, koska he eivät usko, ota anteeksiantamusta. Sen sijaan syntinen nainen pelastuu, sillä hän uskoo.

Syntien anteeksiantamus kuuluu kaikille ihmisille, sillä kaikkien synnit on annettu anteeksi, mutta kaikki eivät ota syntien anteeksiantamusta vastaan, vaan he haluavat vastata itse veloistaan. Ja niin jalolta ja vastuulliselta kuin se kuulostaakin, pelastuksen asiassa se on tuhon tie, iankaikkisen kadotuksen tie.

2. KENELLE ANTEEKSIAANTAMUS KELPAA?

2.1. Molemmat, Simon ja nainen olivat tavanneet Jeesuksen aikaisemminkin.

Kenelle anteeksiantamus sitten kelpaa? Molemmat, Simon ja syntinen nainen olivat tavanneet Jeesuksen aikaisemminkin. Kumpikin heistä oli mielistyneet Jeesukseen. Simonkin oli nähnyt Jeesuksessa jotakin, jota toiset fariseukset eivät olleet nähneet.

On yhä ihmisiä, jotka näyttävät rakastavan Jeesusta. He rakastavat Simonin rakkaudella. Ajatteleminen vaikkapa suurta venäläistä kirjailijaa Leo Tolstoita! Kuinka hän ihailikaan Jeesuksen vuorisäärää ja kehotti kaikkia seuramaan Jeesusta. Tai teosofit ja muut moralistit! Mutta he mieltyvät Jeesukseen toisenlaisesta syystä kuin syntinen nainen.

Minkä tähden syntinen nainen mieltyi Jeesukseen? Jeesus sanoo sen tässä: Sen tähden, että tämän monet synnit ovat anteeksiannetut; sen tähden hän rakastaa paljon, mutta jolle vähän anteeksi annetaan, se rakastaa vähän” (Lk 7:47).

Tästä näemme, että syntien anteeksiantamus ei kelpaa sille, jolla on pieni velka. Simonin mielestä hänen velkansa on pieni syntisen naisen velan rinnalla. Simon inhoaa häntä. Hän ajattelee Jeesuksesta: ”Jos Jeesus olisi profeetta, kuten luulin, tietäisi hänkin kuka tuo nainen on ja potkaisi hänet pois jaloistaan. Simon toki piti Jeesusta moraalisesti kunniallisena. Simon vertaa itseään naiseen ja hänen velkansa supistuu miltei olemattomiin. Simonille ei kelpaa syntien anteeksiantamus sen tähden, ettei hän katso tarvitsevansa sitä.

2.2. Mikähän on syynä siihen, ettet sinä iloitse tänään syntien anteeksiantamuksesta?

Entä me? Me emme ehkä itke surusta emmekä ilosta, kuten syntinen nainen. Olisiko siihen sama syy kuin Simonilla? Velkamme on niin pieni, ettei sen suhteen ole mitään hätää. Sellainen ajatus on kaiken väärän huolettomuuden, suruttomuuden syynä. Velka on niin pieni, ettei siitä tarvitse hätäillä. Ei semmoisen tähden tarvitse yöunia menettää.

2.3. Mutta mahtoiko Simon huomata, kuinka Jeesuksen vertauksen terävä kärki oli kohdistettu juuri häneen?

Mutta mahtoiko Simon huoma, että Jeesuksen vertauksen kärki oli kohdistettu juuri häneen. Jeesus sanoi: ”Kun ei kumpaisellekaan ollut varaa maksaa, antoi hän molemmille velan anteeksi” (Lk 7:42). Ei kumpaisellakaan ollut varaa maksaa, ei siis Simonillakaan, jonka velka oli vain 50 denaria.

Jeesus halusi kysyä Simonilta: Kumpi sinun mielestäsi on köyhempi, sekö joka ei voi maksaa suurta velkaa, vai se, joka ei voi maksaa pientä velkaa? Toisen kukkarossa voi olla 50 €, mutta se ei riitä 500 €:n velan maksamiseen. Mutta toisen velka on vain 50 €, mutta hän ei jaksa maksaa sitäkään. Jälkimmäinen on todella köyhä. Eikö niin? Hänen, jos kenen olisi syytä murehtia. Hän joutuu kohta kerjäämään. Jeesus siis asettaa Simonin ihan tuon naisen rinnalle, samalle tasolle: ”Hänelläkään ei ollut varaa maksaa velkaansa, vaikka se oli mitättömän pieni.”

Puhutellessaan Simonia Jeesus toistaa kolme kertaa: ”sinä et, mutta hän” eli syntinen nainen. Ja Jeesus kääntyi naiseen päin ja puhui Simonille: ”Katso tätä naista. Kun tulin kotiisi, *sinä et* antanut vettä jalkojeni pesuun, *mutta hän* kasteli jalkani kyynelillään ja kuivasi ne hiuksillaan. *Sinä et* tervehtinyt minua suudelmalla, *mutta hän* on suudellut jalkojani siitä saakka kun tänne tulin. *Sinä et* voidellut päätäni öljyllä, *mutta hän* voiteli jalkani tuoksuöljyllä. (j. 44-46.)

Muuten, näyttää siltä kuin farisealaisen eli muotojumalisen synnit olisivat luonteeltaan enemmän laiminlyöntejä, kun sen sijaan julkijumalattoman synnit olisivat usein luonteeltaan synnillisiä tekoja. Tekstistämme näemme, ettei Jeesus sivuuta naisen syntejä, ”jotka ovat monet”. Hän ei katso läpi sormien ihmisen pahuutta, mutta hän ei myöskään pidättele armoaan siellä, missä se halutaan ottaa vastaan.

2.4. Mitä tapahtuisi, jos Simonien silmät aukenisivat näkemään totuuden köyhyytensä?

Mitä tapahtuisi, jos Simonien silmät aukenisivat näkemään totuuden köyhydestään? Mitä Saulus Tarsolainen sanoi, kun hänen silmänsä avautuivat näkemään omat syntinsä? Hän sanoi: ”Minä, joka olen syntisistä suurin” (1 Tm 1:15). Fariseus Simonien on vaikea tulla uskoon. He kun eivät näe syntejään. He vertaavat itseään syntiseen naiseen ja itseriittoisuus sen kun vain kasvaa ja samalla syntisten halveksunta lisääntyy.

Sitten palanen teologiaa! Mitä Simonit tarvitsevat, että he näkisivät velkansa? Sitä, että heille uusiutuvasti osoitetaan heidän velkansa, he tarvitsevat lain sanaa. Paavali: ”Kun laki tuli, niin synti virkosi ja minä kuolin”, ts. Paavali näki hengellisen kuolemansa ja jumalattomuutensa. Syntien anteeksiantamus kelpaa vain syntisille. Ja synnintunto tulee vain lain saarnan kautta (Rm 3:19b-20).

3. MITÄ SYNTIEN ANTEEKSIAINTMUS VAIKUTTAA?

3.1. Näemme sen ihanalla tavalla syntisessä naisessa.

Mitä syntien anteeksiantamus vaikuttaa? Näemme sen ihanalla tavalla syntisessä naisessa. Se on ensiksikin pelastanut hänet. Jeesus sanoi naiselle ensin: ”Sinun syntisi ovat anteeksi annetut.” Nainen uskoi sen ja Jeesus jatkaa: ”Sinun uskosi on sinut pelastanut.” Nainen sai iankaikkisen elämän lahjana. Mutta samalla hän pelastui toisellakin tavalla. Hän pelastui myös siitä alhaisesta elämästä, jota hän oli viettänyt. Sillä Raamattu sanoo: ”Evankeliumi on Jumalan voima pelastukseksi jokaiselle, joka uskoo.

Kolmas seuraus näkyy tekstimme viimeisissä sanoissa, sillä lopuksi Jeesus sanoi syntiselle naiselle: ”Mene rauhaan.” Apostoli Paavali on sanonut Rm 5. luvun alussa kootusti ja samalla ytimekkäästi sen, mitä Jeesukseen uskovalla on:

”Koska me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta myös olemme uskossa saaneet pääsyn tähän armoon, jossa me nyt olemme, ja meidän kerskauksemme on Jumalan kirkkauden toivo” (Rm 5:1-5).

- a. Toisin sanoen jokaisella, joka on syntisen naisen tavoin pannut turvansa Jeesukseen, hänellä todellakin on jotakin. Hänellä on jotakin sellaista, jota ei muilla ole ja jota ei kukaan voi ottaa häneltä pois.
- b. Ensiksikin hänellä on menneisyyteen nähden Jumalan rauha. Toiseksi nykyisyyteen nähden hän on saanut pääsyn armoon, hänen uusi osoitteensa on Jumalan armo, ts. hän asuu jatkuvasti syntien anteeksiantamuksessa, sen ympäröimänä. Ja kolmanneksi tulevaisuuteen nähden hänen kerskauksenaan on Jumalan kirkkauden toivo, pääsy taivaaseen.
- c. Tästä ”rauhasta”, johon Jeesus syntisen naisen lähetti, apostoli Paavali sanoo, että se on rauhaa, joka ”on kaikkea ymmärrystä ylempi” (Fl 4:7), eli se on rauhaa, joka ylittää meidän ymmärryksemme, jonka voi säilyttää silloinkin, kun inhimillisesti ajatellen ei olisi mitään syytä olla rauhallinen.

Henkilökohtaisesti minulle tämä ylikuonnollinen rauha konkretisoituu parhaiten siinä, kun muistelen helmikuun 28. päivän aamua 1945. Olin neljä päivää aikaisemmin täyttänyt yksitoista vuotta ja seisoin pari vuotta itseäni vanhemman siskoni kanssa äidin vuoteen vierellä, joka oli tuolloin 38-vuotias. Kolme nuorinta sisarustamme nukkuivat. Minusta nuorempi oli kuollut 8-vuotiaana päivälleen kuukausi aikaisemmin. Äiti tiesi kuolevansa – oli enää vain minuuteista kysymys. – Äiti rukoili heikolla äänellä meidän itkevien lastensa puolesta ja rohkaisi meitä. Pyysi, ettemme itkisi, sillä – niin hän sanoi – Jeesus tulee hakemaan hänet aivan pian luokseen ja Jeesus on luvannut pitää teistä huolen, ja hän pystyy tekemään sen paljon paremmin kuin hän. Kun rukous oli ohi, äiti kohotti hiukan käsiään ja sanoi kirkastunein silmin: ”Jeesus” – ja nukkui välittömästi pois tästä ajasta.

Äiti oli täysin levollinen. Ei pelännyt kuolemaa. Ei hätäillyt lapsistaan. Miksi? Siksi, että hän omisti Jeesuksessa rauhan, joka ”on kaikkea ymmärrystä ylempi”.

3.2. Jeesuksen ikävöiminen

Nainen oli nähnyt Jeesuksen aikaisemmin ja varmaan myöhemminkin näki. Hänellä oli halu tulla uudelleen ja uudelleen sinne, missä Jeesus oli, uudelleen kuulemaan syntien anteeksiantamuksesta.

Miksi nykyäänkin Jumalan kansa kokoontuu uudelleen ja uudelleen kuulemaan sanaa? Eihän meillä ole mitään uutta annettavana. Aina sama sanoma, sanoma syntien anteeksiantamuksesta, joskin eri puolilta valotettuna! On tullut Jeesusta ikävä, tullut kaipaus kuulla uudestaan syntien anteeksiantamuksesta, koska me olemme jatkuvasti myös syntisiä.

PÄÄTÖS

Tässä ihanassa evankeliumin kohdassa olisi paljon, mistä haluaisin puhua, mutta päätän seuraavasti: ensin lyhyt yhteenveto fariseus Simonista, syntisestä naisesta ja Jeesuksesta. Sitten kaiken päätteeksi pari kehotuksen sana:

1. Simon edustaa ammattiuskovaa, jolla on hyvin vahva usko itseensä. Hänen uskonsa on sitä vanhemman veljen uskoa, jossa jo yksikin katse riittää karkottamaan eksyneen, mutta kotiin palaavan (Lk 15). Simonin uskon mukaan Jeesus ei ole kyllin ankara viheliäisille syntisille. Sellainen usko ei itke eikä iloitse, ei kiitä eikä vaikerra. Siinä nähdään kirkkaasti toisten synnit, mutta hämärästi, jos ollenkaan, omat synnit. Simonissa on aavistettavissa miehinen kaksinaismoraali. Tiedämme kyllä, millinen on syntinen nainen fariseuksen huoneessa, mutta voimme aavistella myös, millainen olisi syntinen fariseus naisen huoneessa.

Simonin ongelma on ”pieni synti ja vähäinen velka”. Naisen ongelma on ”suuri synti ja suuri velka”. Simonin valkoiset synnit ovat ennen kaikkea laiminlyöntejä. Naisen synnit ovat kaikkien tiedossa, mutta ennen kaikkea hän tietää ne itse ja siksi myös katu ja kääntyy Armahtajan puoleen.

Simonin ja naisen oli kummankin vaikea lähestyä Jeesusta, Simonin siksi, että hän piti itseään kelvollisena, naisen siksi, että hän piti itseään täysin kelvottomana. Heidän esteensä olivat vastakkaiset. Simonin on vaikea uskoa pahuuttaan, naisen on vaikea uskoa anteeksiantamusta pahuutensa tähden.

Ylpeätä uskoa Jeesus kaataa ja riisuu, arkaa uskoa hän tukee ja rohkaisee. Simon on liian korkealla, siksi hänet alennetaan, syntinen nainen huutaa syvyydestä, siksi hänet ylennetään. Simonin tila käy Jeesuksen seurassa yhä ahtaammaksi, nainen johdetaan ahdingosta syntien anteeksiantamuksen kautta pelastukseen, vapauteen ja taivaaseen. Naisen uskon Jeesus asettaa esikuvaksi, Simonin ammattiuskon oikean uskon irtokuvaksi.

1. Tekstissämme ei ole mainittu syntisen naisen nimeä. Sille paikalle sopii jokaisen pelastusta ikävöivän nimi. Asettukaamme syntisen naisen paikalle Jeesuksen jalkojen juureen tuohon alttarille ja ottakaamme vastaan Ehtoollisessa Jeesukselta syntien anteeksiantamus, pelastus ja rauha.
2. Ja jos täällä on joku Simon, joka luulee olevansa vain pieni velallinen, Jeesus sanoo sinulle, että sinä et voi sitäkään maksaa. Olet todella köyhä. Sinullakin olisi syytä huoleen ja itkuun.

Laskeudu sinäkin toisten suurten syntisten viereen Jeesuksen jalkojen juureen
Ehtoollispöytään ottamaan uskossa vastaan syntien anteeksiantamus, pelastus ja rauha.

Aamen.

VIRRET:

277; –; 288; 373; (Eht 221;225); 334:1-4